

Výzkumný projekt

1. Úvod - teoretická východiska

Vymezení řešené problematiky a základních pojmů (dle tématu práce), shrnutí dosavadního stavu řešení či poznání (stručná rešerše, východisko pro cíl práce, formulace výzkumných problémů apod.)

Cílem není podat přehled veškeré literatury, která se vaším tématem zabývá a poznatků v ní uvedených, ale spíš vysvětlit a obhájit vámi zvolený výzkumný problém. Jedná se o uvozující text, který si můžeme představit jako trychtýř. Postupuje od obecného ke konkrétnímu. V úvodu má autor prostor na to, aby téma pojmenoval, etabloval je jako významné, aby poukázal na jeho širší souvislosti a nastínil způsob jeho uchopení v textu.

Součástí je i seznam použité literatury, který však bude uveden na konci projektu.

Cíl výzkumu

Úvod by měl končit jasnou formulací cíle výzkumu a hypotéz či předpokladů, které jste vyvodili na základě studia literatury a chystáte se je v diplomové práci ověřovat.

Cíle se liší podle typu studie, resp. dle výzkumného cíle volíme typ studie. Jinak bude formulován cíl pro teoretickou a jinak pro empirickou studii. Také v jednotlivých typech empirických studií se cíle odlišují. Například zatímco cíl kvantitativního výzkumu bude směřovat k porovnání, intenzitě či frekvenci jevů, kvalitativní výzkum bude zacílen na podoby jevu či jeho vnímání aktéry sociální reality.

Časté chyby ve formulaci cíle práce:

Vysoká laťka: „Cílem práce je objasnění agresivity žáků vůči učitelům.“

Autor si klade laťku příliš vysoko. Objasnit agresivitu znamená například komplexně zkoumat její biologické, psychologické a sociální příčiny, vzájemné vztahy těchto dimenzí atd. Cíl je třeba reformulovat do podoby, ve které může být naplněn. Například by bylo možné identifikovat podoby agresivity žáků 2. stupně ZŠ vůči učiteli v konkrétní třídě/situaci a tyto podoby nějakým způsobem utřídit.

Široký cíl: „Cílem mé práce je přiblížit problémy spojené s dyslexií u žáků základní školy.“

Není jasné, o jaké problémy se jedná. Má autor na mysli problémy vzdělávací, výchovné, v sociálních vztazích či jiné?

Dvouhlaňový cíl: „Cílem práce je analyzovat sociální dopady konzumace alkoholu u adolescentů. Budu analyzovat motivy konzumace alkoholu.“

V cíli jsou pojmenovány dva různé cíle: motivy a dopady konzumace alkoholu. Pokud se jedná o dva dílčí cíle, je třeba tuto skutečnost jasně uvést. Jinak je formulace pro čtenáře matoucí.

Záměna role autora: „Chtěla bych se seznámit se vzděláváním seniorů a informovat o něm veřejnost.“

Autorka zde nevystupuje v roli odborníka. Odborný text přitom píšeme z pozice odborníka a jeho publikem je odborná veřejnost.

Utopický cíl: „Mým hlavním cílem je přispět svou prací ke vzájemné snášenlivosti mezi Romy a majoritní společností.“

V tomto případě může autorka prostřednictvím textu svůj hlavní cíl naplnit jen stěží.

2. Metoda

Účelem části Metoda ve výzkumných zprávách je popsat zkoumané subjekty, použité postupy a nástroje takovým způsobem, aby kterýkoli jiný výzkumník byl schopen podle tohoto popisu vaši studii replikovat.

Výzkumný design

Popis výzkumného plánu by měl podrobněji rozvést metodologický přístup, který jste pro svůj problém zvolili. Půjde o experiment či kvaziexperiment, korelační studii, srovnávací studii...? Dále by měl obsahovat seznam proměnných, jejich rozdělení na závislé/nezávislé (jde-li o experiment či kvaziexperiment), úroveň měření proměnných.

Zkoumané osoby a postup při sběru dat

Zde je nutno vymezit cílovou populaci, předpokládanou velikost vzorku a způsob jeho výběru, případně kritéria pro zařazení osob do vzorku atd. Popište také předpokládaný postup při sběru dat – např. kde se bude odehrávat, v jaké formě – elektronicky či klasicky, kdo bude administrovat testové metody, zda budou respondenti nějak odměněni nebo jinak motivováni, jaký bude interval mezi případným opakovaným měřením atd. – podle konkrétního designu.

Nástroje

Popište všechny nástroje – dotazníky, testy, podnětové materiály, které použijete (či jste už použili) při sběru dat. Jde-li o již vytvořené a používané metody, ověřte si, zda máte k dispozici manuál, údaje o psychometrických vlastnostech metody, české či jiné normy. Popište rovněž, jak např. z jednotlivých položek vytvoříte škály, indexy atd.

Časový rozvrh

Předpokládané termíny pro

- *přípravu materiálů* (kopírování dotazníků atd., sestavování struktury rozhovoru, apod.):
- *přípravu sběru dat* (získání souhlasu etické komise, nábor respondentů atd.):
- *začátek a konec sběru dat:*
- *ukládání dat, přepis rozhovoru* (lze i průběžně zároveň se sběrem dat) *a předběžné zpracování dat* (vytvoření škál a indexů, vyčištění dat):
- *analýzu dat a zpracování výsledků*